

Број предмета: 05-001228/21
Број акта: 01.1-1413ЕК-0002/21
Датум: 31. 12. 2021. године
Мјесто: Брчко

На основу члана 16 Закона о Влади Брчко дистрикта БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта Босне и Херцеговине“, број: 22/18 – пречишћени текст, 49/18, 8/19, 10/19 и 32/19), а у складу с чланом 53 ставови (1) и (2) Закона о државној служби у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, број: 9/14, 37/15, 48/16, 9/17, 50/18, 14/19, 15/19, 24//20, 41/20 и 2/21) градоначелник, на приједлог Комисије за полагање испита у органима јавне управе, д о н о с и

О Д Л У К У О ИСПИТУ ЗА РАД У ОРГАНИМА ЈАВНЕ УПРАВЕ

ПРВИ ДИО – ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1 (Предмет)

Овом одлуком утврђује се програм и садржај испита за рад у органима јавне управе (у даљем тексту: испит), начин полагања испита, висина накнаде, именовање, састав и стручне квалификације Комисије за полагање испита за рад у органима управе (у даљем тексту: Комисија), као и друга питања од значаја за полагање испита за рад у органима јавне управе.

ДРУГИ ДИО – ПРОГРАМ И САДРЖАЈ ИСПИТА ЗА РАД У ОРГАНИМА ЈАВНЕ УПРАВЕ И ПОЛАГАЊЕ ИСПИТА

Члан 2 (Програм испита за рад у органима јавне управе)

- (1) Програмом испита се утврђује градиво, правни извори и правна литература за све предмете из којих запослени, приправници и друга лица (у даљем тексту: кандидати) с високом, вишом и средњом стручном спремом полажу испит за рад у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ.
- (2) Програм испита, односно садржај, градиво, правни извори и литература чине саставни дио ове одлуке (Анекс I).

Члан 3 (Кандидати за полагање испита)

Кандидати који имају радно искуство у струци могу полагати испит уколико су након стечене високе стручне спреме радили у струци најмање једну годину, односно стечене више стручне спреме најмање девет мјесеци, а након стечене средње стручне спреме најмање шест мјесеци.

Члан 4
(Области полагања испита)

- (1) Кандидати полажу испит из области:
- a) с високом и вишом стручном спремом:
    - 1) основа уставног уређења и европских интеграција,
    - 2) управних система,
    - 3) управног поступка и управног спора,
    - 4) радних односа и радних односа у јавној управи,
    - 5) канцеларијског пословања;
  - b) са средњом стручном спремом:
    - 1) основа уставног уређења и управних система,
    - 2) основа управног поступка, основа радних односа и радних односа у јавној управи,
    - 3) канцеларијског пословања.

Члан 5
(Поступак за полагање испита)

- (1) Кандидати подносе захтјев за полагање испита, уз који прилажу доказе о стручној спреми и радном искуству у струци.
- (2) Као доказ стручне спреме прилаже се:
- a) диплома,
  - b) рјешење о нострификацији дипломе,
  - c) увјерење с роком важења до издавања дипломе и
  - d) свједочанство.
- (3) Као доказ потребног искуства у струци прилаже се:
- a) увјерење или потврда коју издаје послодавац,
  - b) уговор о волонтирању или потврда/увјерење послодавца о обављеном волонтерском раду и потврда о уплаћеним обавезама послодавца за осигурање волонтера у случају повреде на раду или професионалног обољења или потврда адвокатске коморе о обављеном волонтерском стажу у адвокатској пракси, уколико законом није прописана обавеза уплате послодавца за осигурање волонтера, изузев ако је радно искуство стечено у правосудним институцијама и органима јавне управе.
- (4) Документи наведени у ставовима (2) и (3) овог члана морају да садрже податке о стручној спреми, врсти посла и периоду ангажовања, и достављају се у оригиналу или овјереној копији.
- (5) Рјешење о одобравању полагања испита доноси предсједник Комисије.

Члан 6
(Вријеме и мјесто полагања испита)

- (1) На основу рјешења којим је кандидату одобрено полагање испита секретар Комисије, уз усмену сагласност предсједника Комисије, одређује вријеме када ће кандидат положити испит.
- (2) О времену и мјесту полагања испита кандидат ће бити обавијештен путем званичне веб-странице Владе Брчко дистрикта БиХ, односно усмено, телефонским путем или путем мејла.
- (3) Кандидату се уручује писмено обавјештење прије приступања полагању испита у случају када се кандидат обавјештава усмено, телефонским путем или путем мејла.
- (4) Истовремено, кандидат ће бити обавијештен о обавези да прије полагања испита достави доказ о уплаћеној накнади.

Члан 7
(Комисија за полагање испита)

- (1) Комисија за полагање испита састоји се од 10 испитивача и 2 секретара – администратора.
- (2) Градоначелник именује испитиваче за поједине области и секретаре – администраторе, на мандат од четири године.
- (3) Испитивач може бити државни службеник који има ВСС стручну спрему, VII/1 коефицијент образовања, минимално 240 *ECTS* бодова и најмање десет година радног искуства на пословима из области за коју се именује.
- (4) Испитивачи из области Закона о управном поступку и Закона о управним споровима истовремено обављају послове предсједника Комисије за сваки термин одржавања испита.
- (5) Одлуку о именовању испитивача доноси градоначелник, у року од 7 дана од дана доношења ове одлуке.

Члан 8
(Рад Комисије)

- (1) Комисија за полагање испита ради у саставу од пет испитивача.
- (2) Заступљеност испитивача у раду Комисије је равномјерна, уз поштовање система ротације и објективних разлога.

Члан 9
(Секретар Комисије)

- (1) Секретар – администратор Комисије дужан је да:
  - a) врши распоред кандидата и испитивача за сваки испитни рок,
  - b) утврди идентитет кандидата,
  - c) утврди да ли је извршена уплата накнаде за полагање испита,
  - d) упозна кандидата који је приступио полагању испита с његовим правима и обавезама за вријеме трајања испита,
  - e) упозна кандидата с начином понашања за вријеме писаног дијела испита,
  - f) упозна кандидата с могућношћу коришћења законских и подзаконских прописа за вријеме полагања писаног дијела испита,
  - g) уручи текст писаног задатка који је одредио испитивач,
  - h) присуствује усменом дијелу испита,
  - i) административно-технички обради захтјев који се односи на полагање испита,
  - j) административно-технички обради увјерење о положеном испиту и исто доставља предсједнику Комисије и градоначелнику на потпис, а потом и кандидату,
  - k) води књигу евиденције о лицима која су поднијела захтјев за полагање испита за рад у органима јавне управе,
  - l) архивира предмете.

Члан 10
(Изузеци)

- (1) Изузетно од члана 9 став (1) тачка а) секретар Комисије може, уколико оцјени да је оправдано, прихватити писмену молбу кандидата којом тражи да се уврсти на распоред за полагање у ранијем термину.
- (2) У случају да испитивач којег је секретар Комисије ставио на распоред за испитни рок, из оправданих разлога, не може присуствовати истом, секретар усмено позива другог испитивача из те области, а том позиву се други испитивач дужан одазвати.

Члан 11
(Накнада за рад Комисије)

- (1) Испитивачи и секретари – администратори остварују право на накнаду за рад у

Комисији.

- (2) Лица из става (1) овог члана остварују мјесечну накнаду за рад у Комисији у износу од 10% од просјечне бруто плате запослених у органима јавне управе.

Члан 12 **(Начин полагања испита)**

- (1) Испит се састоји из писаног и усменог дијела.
- (2) Задатак из писаног дијела даје испитивач из области управног поступка и управних спорова, а састоји се од рјешавања практичног задатка из управног поступка.
- (3) Приликом избора задатака за писани дио испита, испитивач кандидату даје писани задатак из најсложенијих управних ствари, с вишом стручном спремом из сложених управних ствари, а са средњом стручном спремом из једноставних управних ствари.

Члан 13 **(Писани дио испита)**

- (1) При изради писаног задатка кандидат се може служити само законима и подзаконским прописима.
- (2) Израда писаног задатка може трајати најдуже два сата.
- (3) Успјех кандидата на писаном дијелу испита оцјењује се оцјеном „задовољава” или „не задовољава”.
- (4) Ако је писани рад оцијењен оцјеном „не задовољава”, кандидат не може приступити усменом дијелу испита и сматра се да није положио испит.

Члан 14 **(Усмени дио испита)**

- (1) На усменом дијелу испита провјерава се знање кандидата за поједину област.
- (2) Усмени дио испита је јаван.

Члан 15 **(Успјех кандидата)**

- (1) Коначан успјех кандидата на испиту оцјењује се у зависности од знања показаног на писаном и усменом дијелу испита.
- (2) Комисија одлучује о успјеху кандидата оцјеном:
  - a) „положио испит високе стручне спреме”, односно
  - b) „положио испит више стручне спреме”, односно
  - c) „положио испит средње стручне спреме” или
  - d) „није положио испит”.
- (3) Оцјену о постигнутом успјеху саопштава испитивач – предсједник Комисије.

Члан 16 **(Поправни испит и поновно полагање испита)**

- (1) Кандидат с високом и вишом стручном спремом, који на писаном раду буде оцијењен оцјеном „не задовољава” или кандидат који на усменом дијелу испита не покаже задовољавајуће знање из највише двије области, има право да поново полаже испит или има право да из тих области полаже поправни испит, најкасније у року од 90 дана, а најраније у року од 15 дана од дана полагања испита.
- (2) Кандидат са средњом стручном спремом, који на писаном раду буде оцијењен оцјеном „не задовољава” или кандидат који на усменом дијелу испита не покаже задовољавајуће знање из једне области, има право да поново полаже испит или има право да из те области полаже поправни испит најкасније у року од 60 дана, а најраније у року од 15

дана од дана полагања испита.

- (3) Ако кандидат у року одређеном у ставовима (1) и (2) овог члана не приступи поправном испиту без оправданог разлога, сматрат ће се да испит није положио, а та чињеница се уписује у евиденцију о лицима која су поднијела захтјев за полагање испита за рад у органима јавне управе.
- (4) Кандидат који не постигне задовољавајући успјех на поправном испиту понавља цијели испит.
- (5) Кандидат који није положио поправни испит, цијелокупни испит може поново положити по истеку два мјесеца од дана претходног полагања.

Члан 17

(Увјерење о положеном испиту)

Увјерење о положеном испиту садржи:

- a) назив органа,
- b) име и презиме кандидата,
- c) датум и мјесто рођења,
- d) врсту и степен стручне спреме са којом је полагао испит,
- e) датум положеног испита,
- f) назив испитне комисије,
- g) програм по којем је полагао испит,
- h) број и датум издавања увјерења,
- i) потпис градоначелника, предсједника Комисије и службени печат.

Члан 18

(Неприступање испиту и одлагање испита)

- (1) Уколико кандидат не приступи полагању испита или прије почетка полагања изјави да одустаје од испита, сматраће се да испит није полагао.
- (2) Уколико се кандидат најмање три пута не одазове на позив за приступање испиту, сматра се да је одустао од захтјева за полагање испита.
- (3) Уколико кандидат одустане од већ започетог испита или не преда рад из писаног дијела испита, сматраће се да испит није положио.

Члан 19

(Одлагање испита)

- (1) Започети испит може се одложити уколико је кандидат због болести или других оправданих разлога спријечен да настави испит.
- (2) О одлагању испита Комисија одлучује већином гласова, о чему се сачињава записник.
- (3) Одложени испит кандидат може наставити најраније у року од 15 (петнаест) дана од дана сачињавања записника из претходног става.

Члан 20

(Признавање стручног испита)

- (1) Кандидатима који су стручни испит полагали пред надлежним органима у оквиру струке Комисија у потпуности признаје испит под условом да је стручни испит положен по програму који је једнак програму за полагање испита за рад у органима јавне управе који се полаже пред Комисијом.
- (2) Кандидати који су стручни испит полагали пред надлежним органима у оквиру струке, у случају да се тај програм разликује од програма за полагање испита за рад у органима јавне управе пред Комисијом, пред истом полажу разлику испита из области која није обухваћена програмом за полагање стручног испита.
- (3) Кандидат из става (1) и става (2) овог члана дужан је уз захтјев приложити увјерење о

положеном стручном испиту и копију службеног гласила у којем је објављен програм по којем је исти положио.

- (4) Трошкове признавања испита сноси кандидат и они износе за високу и вишу стручну спрему 100,00 КМ за сваку област коју кандидат полаже на испиту, а за средњу стручну спрему 75,00 КМ за сваку област коју кандидат полаже на испиту.
- (5) Рјешење о признавању стручног испита као испита за рад у органима јавне управе доноси предсједник, на приједлог Комисије.

Члан 21

(Трошкови полагања испита)

- (1) Висина трошкова полагања испита за високу и вишу стручну спрему износи 350,00 КМ, а за средњу стручну спрему 250,00 КМ.
- (2) Трошкове поправног испита сноси кандидат и они износе за високу и вишу стручну спрему 100,00 КМ, за сваку област коју кандидат полаже на поправном испиту, а за средњу стручну спрему 75,00 КМ, за сваку област коју кандидат полаже на поправном испиту.
- (3) Обавеза плаћања накнада из овог члана не односи се на службенике, односно намјештенике у органима јавне управе и институцијама Брчко дистрикта БиХ.

Члан 22

(Признавање испита за рад у органима јавне управе)

- (1) Кандидатима који су испит за рад у органима јавне управе положили пред Комисијом за полагање испита за рад у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ, признаје се испит уколико су исти положили с вишом стручном спремом, а накнадно су стекли високу стручну спрему.
- (2) Трошкове признавања испита сноси кандидат и они износе 100,00 КМ.
- (3) Рјешење о признавању испита за рад у органима јавне управе у случају из става (1) овог члана доноси предсједник, на приједлог Комисије.
- (4) Обавеза плаћања накнаде из става (3) овог члана не односи се на службенике, односно намјештенике у органима јавне управе и институцијама Брчко дистрикта БиХ.

Члан 23

(Записник Комисије)

- (1) О полагању испита води се записник који садржи: састав Комисије, датум и мјесто одржавања испита, име и презиме кандидата, постављена питања и оцјену успјеха кандидата.
- (2) Записник из претходног става потписује предсједник, испитивачи и секретар – администратор.
- (3) Записник о полагању поправног испита потписују испитивачи из области из којих је кандидат полагао поправни испит и секретар – администратор.

Члан 24

(Административно-технички послови Комисије)

- (1) Овјеру књиге евиденције о лицима која су поднијела захтјев за полагање испита за рад у органима управе врши секретар – администратор.
- (2) У евиденцију се уписују подаци о кандидату: име, име оца и презиме, школска спрема, датум стицања школске спреме, радно искуство, назив установе гдје је запослен и послове које обавља, датум полагања испита и оцјена.
- (3) Књига евиденције о лицима која су поднијела захтјев за полагање испита чувају се трајно.

ДИО ТРЕЋИ – ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 25

(Почетак рада Комисије)

Градоначелник ће именовати Комисију у року од 7 дана од дана доношења ове одлуке.

Члан 26

(Стављање ван снаге)

Ступањем на снагу ове одлуке престаје да се примјењује Одлука о испиту за рад у органима управе, број: 02-000153/14 од 14. 4. 2014. године, са измјенама и допунама.

Члан 27

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објавиће се у „Службеном гласнику Брчко дистрикта БиХ”.

ГРАДОНАЧЕЛНИК

Есед Кадрић

**ПРОГРАМ
ИСПИТА ЗА РАД У ОРГАНИМА ЈАВНЕ
УПРАВЕ БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ**

**I. ПРОГРАМ ИСПИТА ЗА РАД У ОРГАНИМА УПРАВЕ ЗА
КАНДИДАТЕ С ВИСОКОМ И ВИШОМ СТРУЧНОМ
СПРЕМОМ**

Програм испита за рад у органима управе Брчко дистрикта БиХ за кандидате с високом и вишом стручном спремом садржи сљедеће градиво, правне изворе и литературу:

1) ОСНОВИ УСТАВНОГ УРЕЂЕЊА И ЕВРОПСКИХ ИНТЕГРАЦИЈА

A. ОСНОВЕ УСТАВНОГ СИСТЕМА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

а) Градиво:

- Опште карактеристике Босне и Херцеговине као државе (демократска начела, састав, кретање роба, услуга, капитала и особа, главни град, симболи и држављанство);
- Људска права и основне слободе;
- Надлежности институција Босне и Херцеговине;
- Надлежности ентитета;
- Додатне надлежности Босне и Херцеговине;
- Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине (Представнички дом и Дом народа - избор, мандат, састав, начин одлучивања и надлежности);
- Предсједништво Босне и Херцеговине (избор, мандат, састав и надлежности);
- Савјет министара Босне и Херцеговине (именовање, мандат, састав и надлежности);
- Стални комитет (састав и надлежности);
- Уставни суд Босне и Херцеговине (састав, начин избора и одлучивања и одлуке); Централна банка Босне и Херцеговине (састав и надлежности);
- Основе уставног система Федерације Босне и Херцеговине (опште карактеристике, законодавна, извршна и судска власт);
- Основе уставног система Републике Српске (опште карактеристике, законодавна, извршна и судска власт);
- Коначна арбитражна одлука за Брчко дистрикт БиХ;
- Статут Брчко дистрикта БиХ;
- Законодавна власт у Брчко дистрикту БиХ;
- Градоначелник Брчко дистрикта БиХ;
- Судска власт у Брчко дистрикту БиХ.

в) Правни извори и литература:

- Устав Босне и Херцеговине (општи оквирни споразум за мир у Босни и Херцеговини - Анекс IV);
- Споразум о људским правима (Општи оквирни споразум за мир у Босни и Херцеговини - Анекс VI);
- Устав Федерације Босне и Херцеговине са амандманима („Службене новине Федерације БиХ“, број: 01/94, 13/97, 16/02, 22/02 и 52/02, 60/02 18/03, 63/03, 09/04, 20/04, 33/04, 71/05, 72/05 и 88/08);
- Устав Републике Српске с амандманима („Службени гласник Републике Српске“, број: 21/92, 28/94, 08/96, 13/96, 15/96, 16/96, 21/96, 21/02, 26/02, 30/02, 31/02, 69/02 и 31/03, 98/03, 115/05, 117/05 и 48/2011, „Службени гласник БиХ“, бр. 73/2019 – одлука УС БиХ);
- Коначна арбитражна одлука за област Брчко;
- Статут Брчко дистрикта БиХ (задња верзија) („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, бр. 02/10 – пречишћени текст)
- Литература која се користи за полагање јавног испита и стручног испита у БиХ и ентитетима.

В. ОСНОВИ ЕВРОПСКИХ ИНТЕГРАЦИЈА

а) Градиво:

- Историјат европских интеграција (оснивачки уговори и њихове стечевине);
- Институције Савјета Европе, њихове надлежности и сједишта;
- Мадридски уговор и импликације његове примјене (тростуба конструкција Европске уније);
- Институције Европске уније, њихове надлежности, принцип доношења одлука и сједишта;
- Проширење Европске уније (историјат проширења);
- Копенхагенски критеријуми, који су и на шта се односе;
- ЕУ легислатива (примарна и секундарна, хармонизирање домаће са легислативом ЕУ);
- Бијела књига;
- Јединствено тржиште (услови, критеријуми за приступање);
- Програми помоћи (како функционишу, земље кориснице);
- Пакт стабилности (шта је обухваћено под овом иницијативом, на којем принципу ради);
- Споразум о стабилизацији и придруживању (у којој се фази налази Босна и Херцеговина и који кораци је очекују).

в) Правни извори и литература:

- Абецеда Европских интеграција;
- Европска унија у 12 лекција
(http://publications.europa.eu/resource/cellar/a5ba73c6-3c6a-11e8-b5fe-01aa75ed71a1.0004.01/DOC_1);
- Хронологија Европских интеграција;
- Хронологија односа Европске уније и БиХ (<http://www.eui-zzh.ba/index.php/kronologija-odnosa-bih-i-eu.html>);
- Кључне скраћенице;
- Литература која се користи за полагање јавног испита и стручног испита у БиХ и ентитетима.

2) УПРАВНИ СИСТЕМИ

а) Градиво:

- 1) *Основе управног система у Брчко дистрикту Босне и Херцеговине*
  - Оснивање органа управе у Брчко дистрикту Босне и Херцеговине;
  - Унутрашња организација органа управе у Брчко дистрикта БиХ;
  - Послови органа управе;
  - Управљање органима управе у Брчко дистрикта Босне и Херцеговине;
  - Средства за рад органа управе у Брчко дистрикту Босне и Херцеговине;
- 2) *Односи органа управе Брчко дистрикта БиХ према другим правним субјектима*
  - Однос органа управе према Скупштини Брчко дистрикта Босне и Херцеговине;
  - Односи органа управе према Влади и градоначелнику;
  - Међусобни односи органа управе Брчко дистрикта Босне и Херцеговине;
- 3) *Инспекцијски надзор*
  - Инспектори;
  - Права и обавезе инспектора;
  - Управна инспекција;
  - Права и обавезе управног инспектора;
  - Акти инспектора и управног инспектора;
- 4) *Извршна власт у Брчко дистрикту Босне и Херцеговине*
  - Градоначелник и одјељења у Влади Брчко дистрикта Босне и Херцеговине;
  - Остали органи управе у Брчко дистрикту Босне и Херцеговине;
  - Надлежности градоначелника, шефова одјељења Владе и челника других органа управе;
  - Надлежности чланова Кабинета градоначелника и руководећих службеника;
  - Акти градоначелника, одјељења Владе и других органа управе;
- 5) *Влада Брчко дистрикта Босне и Херцеговине*
  - Почетак обављања функције градоначелника и Владе Брчко дистрикта Босне и Херцеговине;
  - Обављање дужности;
  - Права чланова Владе;
  - Оставка градоначелника и шефова одјељења Владе Брчко дистрикта БиХ;
  - Смјена градоначелника.
- 6) *Правна лица која оснива Брчко дистрикт Босне и Херцеговине*
  - Оснивање правног лица;
  - Врсте правних лица које оснива Брчко дистрикт Босне и Херцеговине;
  - Дјелатност правног лица које оснива Брчко дистрикт Босне и Херцеговине;
  - Управљање;
  - Престанак рада.
- 7) *Институције с јавним овлашћењима*
  - Појам институције с јавним овлашћењима;
  - Институције с јавним овлашћењима у управном систему Брчко дистрикта БиХ;
  - Повјеравање јавних овлаштења;
  - Врсте овлашћења;
  - Надзор над радом институција с јавним овлашћењима.
- 8) *Сукоб интереса у јавним институцијама Брчко дистрикта Босне и Херцеговине*
  - Основни принципи дјеловања изабраних званичника и носиоца извршне власти;

- Несподјивост с јавним функцијама изабраних званичника и носиоца извршне власти;
- Забрана дјеловања у случају сукоба интереса;
- Забрањене активности;
- Отвореност.

9) *Основе управног система Босне и Херцеговине*

- Начела организације органа управе Босне и Херцеговине;
- Оснивање органа управе Босне и Херцеговине;
- Руковођење органима управе Босне и Херцеговине;
- Прописи и други акти органа управе Босне и Херцеговине;
- Савјет министара Босне и Херцеговине.

10) *Основе управног система у ентитетима*

- Органи управе у Федерацији Босне и Херцеговине;
- Органи управе у Републици Српској;
- Влада Федерације Босне и Херцеговине;
- Влада Републике Српске;
- Институције с јавним овлашћењима у ФБиХ и РС.

11) *Финансирање институција Брчко дистрикта БиХ*

- Дирекција за финансирање;
- Приходи, расходи и резерве буџета;
- Одржавање буџетске равнотеже, измјене и допуне буџета;
- Циљеви, оснивање и основни задаци Централне банке БиХ.

в) Правни извори и литература:

- Закон о Влади Брчко дистрикта БиХ (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20Vladi%20Brc--ko%20distrikta>);
- Закон о спречавању сукоба интереса у институцијама Брчко дистрикта БиХ (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20sprec--avanju%20sukoba%20interesa%20u%20institutijama%20Brc--ko%20Distrikta%20BiH>);
- Закон о јавној управи Брчко дистрикта БиХ (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20Javnoj%20upravi%20Brc--ko%20Distrikta%20BiH>);
- Закон о правним лицима које оснива Брчко дистрикт БиХ (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20pravnim%20licima%20koje%20osniva%20Brc--ko%20Distrikt>);
- Закон о повјеравању јавних овлашћења (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20povjeravanju%20javnih%20ovlas--tenja>);
- Закон о управи БиХ („Сл. гласник БиХ“, 32/02 и 102/09);
- Закон о Влади Федерације БиХ (<http://www.fbihvlada.gov.ba/bosanski/sastav%20vlade/zakon%20o%20vladi%20fbih.php>);
- Закон о федералним министарствима и другим органима федералне управе (<http://www.fbihvlada.gov.ba/bosanski/sastav%20vlade/zakon%20o%20ministarstvima.php>);
- Закон о организацији органа управе у Федерацији БиХ („Сл. гласник ФБиХ“,

- 28/97 и 26/02);
- Закон о Влади Републике Српске (<https://www.narodnaskupstinars.net/?q=la/akti/usvojeni-zakoni/zakon-o-vladi-republike-srpske>);
- Закон о министарствима Републике Српске („Сл. гласник РС“, 70/02 и 33/04);
- Закон о буџету Брчко дистрикта БиХ (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20budz--etu%20Brc--ko%20Distrikta%20BiH>);
- Закон о трезору (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20trezoru>);
- Закон о Централној банци Босне и Херцеговине („Сл. гласник БиХ“, бр.1/97, 29/02, 8/0313/03, 14/03, 9/05, 76/06 и 32/07);
- Литература која се користи за полагање јавног испита и стручног испита у БиХ и ентитетима.

3) УПРАВНИ ПОСТУПАК И УПРАВНИ СПОР

А. УПРАВНИ ПОСТУПАК

а) Градиво:

- Појам, значај и врсте управног поступка;
- Основна начела управног поступка;
- Надлежност;
- Учесници у управном поступку (појам и врсте странака и процесна способност, законски заступник, привремени заступник и пуномоћник);
- Комуницирање органа и странака (поднесци, позивање, записник, разгледање списа и обавјештавања о току поступка);
- Достављање и врсте достављања;
- Рокови;
- Поврат у пријашње стање;
- Одржавање реда;
- Трошкови поступка;
- Покретање поступка и захтјеви странака;
- Поступак до доношења рјешења;
- Доказна средства у управном поступку (исправе, свједоци, вјештаци, изјава странке, тумачи и преводиоци, увиђај);
- Скраћени поступак;
- Посебан испитни поступак;
- Рјешење (облик и саставни дијелови рјешења, дјелимична, допунска и привремена рјешења);
- Рок за доношење рјешења и исправљање грешака у рјешењу;
- Закључак;
- Жалба (право на жалбу, садржај жалбе, рок за жалбу, предавање жалбе, рад првостепеног органа по жалби, рјешење другостепеног органа по жалби, рок за доношење и достављање другостепеног рјешења по жалби);
- Жалба кад првостепено рјешење није донесено (ћутање администрације);
- Обнова поступка;
- Мијењање и поништавање рјешења у вези с управним спором;
- Поништење и укидање по праву надзора;
- Укидање и мијењање правоснажног рјешења уз пристанак или по захтјеву странке;
- Ванредно укидање рјешења;

- Оглашвање рјешења ништавним;
- Правне посљедице поништавања и укидања рјешења;
- Извршење рјешења и закључака;
- Административно извршење;
- Извршење неновчаних обавеза;
- Извршење ради осигурања и привремени закључак о осигурању.

В. УПРАВНИ СПОР

а) Градиво:

- Појам и значај управног спора;
- Покретање управног спора;
- Надлежност за рјешавање управног спора;
- Управни акти против којих се може водити управни спор;
- Акти против којих се не може водити управни спор;
- Побијање управног акта (разлози за побијање);
- Покретање управног спора (тужба, рок и садржај тужбе);
- Одлука суда у управном спору (пресуда и рјешење);
- Ванредни правни лијекови (захтјев за понављање поступка, захтјев за преиспитивање судске одлуке и захтјев за заштиту законитости);
- Обавезност пресуда;
- Поступак заштите слобода и права загарантованих Уставом.

б) Правни извори и литература:

- Закон о управном поступку Брчко дистрикта БиХ (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20upravno%20postupku%20Brc--ko%20Distrikta%20BiH>);
- Закон о управним споровима Брчко дистрикта БиХ (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20upravnim%20sporovima%20Brc--ko%20Distrikta%20BiH>);
- Закон о управном поступку Босне и Херцеговине („Сл. гласник БиХ“, број: 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16);
- Закон о управним споровима БиХ („Службени гласник БиХ“, број: 19/02, 88/07, 83/08 и 74/10);
- Литература која се користи за полагање јавног испита и стручног испита у БиХ и ентитетима.

4) РАДНИ ОДНОСИ И РАДНИ ОДНОСИ У УПРАВИ

А. РАДНИ ОДНОСИ

а) Градиво:

- Заснивање радног односа;
- Закључивање уговора о раду;
- Запошљавање малољетника;
- Пробни рад;
- Уговор о раду на неодређено и одређено вријеме;
- Садржај уговора о раду;
- Образовање, оспособљавање и усавршавање;
- Запошљавање приправника;
- Волонтерски рад;
- Радно вријеме;
- Пуно, непуно, скраћено радно вријеме, прековремени рад;
- Прерасподјела радног времена;
- Ноћни рад;

- Паузе, годишњи одмори и одсуства;
- Паузе и годишњи одмори;
- Одсуствовање с посла;
- Заштита запосленог;
- Заштита на раду;
- Заштита малољетника;
- Заштита жена и породилско одсуство;
- Заштита запосленог привремено или трајно неспособног за рад;
- Плате и накнаде плате;
- Изуми и техничка унапређења запосленог;
- Забрана такмичења запосленог с послодавцем;
- Накнада штете;
- Престанак уговора о раду;
- Начин престанка уговора о раду;
- Отказивање уговора о раду;
- Форма и трајање отказног рока;
- Отказ с понудом измијењеног уговора о раду;
- Програм збрињавања вишка запослених;
- Отпремнина;
- Остваривање права и обавеза из радног односа;
- Вијеће запослених;
- Колективни уговори;
- Радна књижица.

Б. РАДНИ ОДНОСИ У ОРГАНИМА УПРАВЕ БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ

а) Градиво:

- Основни појмови и њихова значења из радних односа у органима управе Брчко дистрикта БиХ;
- Општа начела у раду управе;
- Правила понашања;
- Службеник за етику;
- Права и дужности службеника и намјештеника;
- Права службеника и намјештеника;
- Повреда права службеника и намјештеника;
- Дужности службеника и намјештеника;
- Налози и примјена прописа;
- Налози и примјена прописа;
- Дужност одбијања налога;
- Могућност одбијања налога;
- Сукоб интереса;
- Рад под руководством блиског сродника;
- Забрана самосталног обављања привредне и професионалне дјелатности;
- Чланство у управним и надзорним одборима;
- Обављање послова изван радног времена;
- Обављање додатних активности уз накнаду;
- Политичко удруживање и дјеловање;
- Политичко удруживање и дјеловање руководећих службеника и руководећих намјештеника;
- Кандидовање и именовање на јавне функције;
- Подаци о имовини;
- Сукоб интереса у току рада;
- Радна мјеста и класификација;
- Управљање људским ресурсима у државној служби;

- План потреба за кадровима;
- Начин попуњавања радних мјеста;
- Услови за заснивање радног односа;
- Разматрање кандидата који немају положен испит за рад у органима управе;
- Услови за расписивање конкурса;
- Избор отворене конкуренције и поступак пријема;
- Основ за расписивање интерног огласа или јавног конкурса;
- Отворена конкуренција;
- Попуњавање слободних радних мјеста;
- Одбор за запошљавање;
- Појам и надлежности Одбора за запошљавање;
- Састав Одбора;
- Начин именовања чланова Одбора;
- Именовање привремених чланова Одбора;
- Садржај и објављивање интерног огласа и јавног конкурса;
- Избор и именовање најуспјешнијег кандидата;
- Поништење конкурса;
- Заснивање радног односа;
- Потписивање уговора о раду;
- Рок за доношење акта о именовању и закључивање уговора о раду;
- Рад на одређено вријеме, премјештај и обављање послова изван Брчко дистрикта БиХ, пробни рад;
- Испит за рад у органима управе и стручни испит; Полагање испита за рад у органима управе;
- Обавезност полагања испита;
- Признавање испита које проводе институције БиХ и ентитета;
- Стручни испит;
- Приправници и волонтери;
- Приправници;
- Волонтери;
- Пријем приправника;
- Закључивање уговора;
- Праћење и оспособљавање рада приправника, трајање приправничког стажа и настављање рада на неодређено вријеме;
- Плата приправника;
- Стручно усавршавање и образовање;
- Стратегија и потребе за стручним образовањем;
- Средства за стручно образовање;
- Реализација програма стручног усавршавања и образовања;
- Оцјењивање рада;
- Образац за оцјену службеника и намјештеника;
- Посљедице поступка оцјењивања;
- Трајање и услови рада;
- Радно вријеме;
- Рад дужи од пуног радног времена;
- Одмори и одсуства;
- Рад у комисијама;
- Повреде службених дужности, органи за вођење поступка и поступак за утврђивање повреде службене дужности;
- Одговорност за повреде, врсте повреда службене дужности;
- Лакше и теже повреде службене дужности;
- Органи за вођење поступка;
- Састав Дисциплинске комисије;
- Поступак за утврђивање повреде службене дужности;
- Поступак због лакше повреде службене дужности;

- Поступак због теже повреде службене дужности;
- Поступак по жалби;
- Застара покретања и вођење поступка;
- Казне за повреде службене дужности, удаљење из службе и одговорност за штету;
- Престанак радног односа и прекобројност;
- Персонална евиденција;
- Одлучивање о правима, обавезама и одговорностима, заштита права и одлучивање ожалбама;
- Заштита на раду и посебна заштита;
- Заштита службеника и намјештеника;
- Заштита материнства;
- Заштита на раду;
- Посредовање у служби и надзор;
- Подзаконски акти;
- Кодекс понашања за носиоце извршних функција у Брчко дистрикту БиХ;
- Кодекс понашања посланика у Скупштини Брчко дистрикта БиХ;
- Кодекс понашања за јавне службенике и намјештенике у органима управе Брчко дистрикта БиХ.

в) Правни извори и литература:

- Закон о раду Брчко дистрикта БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта Босне и Херцеговине“, број 34/19, 02/21 и 06/21) – (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20radu%20Brc--ko%20Distrikta%20BiH>)
- Закон о државној служби у органима управе Брчко дистрикта БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“) (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20drz--avnoj%20sluz--bi>)
- Општа начела кадровске политике у органима управе Брчко дистрикта БиХ, број: 33-000594/14, 01.11-0567МК-24/15 од 15. 1. 2015. године
- Правилник о оцјењивању (<http://sap.bdbih.gov.ba/content/DownloadAttachment/?id=8079b7e4-6fac-41f1-9db4-068389ed9dbf&langTag=bs>);
- Правилник о стручном усавршавању службеника и намјештеника („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, број 25/2017)
- Правилник о запошљавању (<http://sap.bdbih.gov.ba/Content/Read/podzakonski-akti>)
- Кодекс понашања посланика у Скупштини Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, (<https://skupstinabd.ba/images/dokumenti/ba/kodeks.pdf>)
- Закон о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број: 12/02, 19/02, 08/03, 35/03, 04/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 50/08 - др. закон, 43/09, 08/10, 40/12 и 93/17)
- Правилник о раду службеника и намјештеника у органима јавне управе Брчко дистрикта Босне и Херцеговине („Службени гласник Брчко дистрикта Босне и Херцеговине“, број: 17/15, 12/17, 36/20 и 04/21)
- Кодекс понашања – брошура;
- Литература која се користи за полагање јавног испита и стручног испита у БиХ и ентитетима.

5) КАНЦЕЛАРИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ

а) Градиво:

Канцеларијско пословање

- Појам, садржај и значај канцеларијског пословања;
- Начела канцеларијског пословања;
- Значење појединих термина у канцеларијском пословању (акт, прилог, предмет, досије, фасцикл, писарница, архива);
- Основне књиге евиденције у канцеларијском пословању;
- Појам и значај класификационих ознака предмета и аката;
- Примање, отварање, прегледање и распоређивање (сигнирање) поште, односно аката;
- Завођење аката (начин и вријеме завођења, пријемни штампил);
- Евиденција о предметима и актима (уписник првостепених предмета управног поступка, уписник другостепених предмета управног поступка, дјеловодник предмета и аката);
- Достављање предмета и аката у рад (интерна доставна књига, пријем и отпрема рачуна);
- Рад службеника овлаштених за рјешавање предмета и аката (прикупљање података, саставни дијелови службеног акта, враћање ријешених предмета у писарницу);
- Развођење предмета и аката;
- Отпремање поште (начин отпреме поште, књига отпреме поште).

Архивско пословање

- Архивска дјелатност;
- Регистратурски материјал;
- Архивска грађа;
- Архив и архивска служба;
- Архивирање и чување завршених предмета и аката;
- Вођење и кориштење архивске књиге;
- Листа категорија регистратурског материјала и архивске грађе са роковима чувања;
- Одабир архивске грађе из регистратурског материјала;
- Уништење архивске грађе и регистратурског материјала;
- Чување и заштита архивске грађе и регистратурског материјала ван Архива.

Овјера потписа, рукописа и преписа

- Надлежност за овјеру;
- Поступак овјере;
- Посебни случајеви овјере.

Печати

- Израда печата;
- Чување и употреба печата;
- Евиденција о печатима;
- Уништавање печата.

б) Правни извори и литература:

- Одлука о канцеларијском пословању министарстава, служби, институција и других тијела Вијећа министара БиХ („Службени гласник БиХ“, број: 21/01 и 21/03);
- Упутство о начину вршења канцеларијског пословања у институцијама Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 74/14);
- Уредба о канцеларијском пословању („Службене новине Федерације БиХ“, број 20/98);
- Упутство о начину вршења канцеларијског пословања у органима управе и службама за управу Федерације БиХ („Службене новине Федерације БиХ“, број 30/98 и 49/98);
- Уредба о канцеларијском пословању републичких органа управе („Службени гласник Републике Српске“, број: 1/04 и 13/07);
- Упутство о спровођењу канцеларијског пословања републичких органа управе („Службени гласник Републике Српске“, број: 31/05, 5/06 и 10/07);
- Закон о архивској грађи и архиву Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 16/01);
- Закон о архивској дјелатности Брчко дистрикта БиХ (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20arhivskoj%20djelatnosti>);
- Закон о овјеравању потписа, рукописа и пријеписа („Службени лист СР БиХ“ број 37/7, 39/75 и 42/89);
- Закон о овјери потписа и рукописа Брчко дистрикта БиХ (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20ovjeri%20potpisa%20i%20rukopisa>);
- Закон о печату институција Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број: 12/98, 14/03 и 62/11);
- Упутство о начину израде, чувања вођења евиденције и уништавања печата институција Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број: 12/98, 14/03 и 62/11);
- Закон о печату Брчко дистрикта БиХ (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20pec--atu%20Brc--ko%20Distrikta%20BiH>);
- Закон о административним таксама Брчко дистрикта БиХ (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20administrativnim%20taksama%20Brc--ko%20distrikta>);
- Закон о судским таксама Брчко дистрикта БиХ (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20sudskim%20taksama%20Brc--ko%20Distrikta%20BiH>);

Литература која се користи за полагање јавног испита и стручног испита у БиХ и ентитетима.

II. ПРОГРАМ ИСПИТА ЗА РАД У ОРГАНИМА УПРАВЕ БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ ЗА КАНДИДАТЕ СА СРЕДЊОМ СТРУЧНОМ СПРЕМОМ

Програм испита за рад у органима управе Брчко дистрикта БиХ за кандидате са средњомстручном спремом садржи слиједеће градиво, правне изворе и литературу:

1. ОСНОВИ УСТАВНОГ УРЕЂЕЊА И УПРАВНИХ СИСТЕМА

а) Градиво:

1) Основи уставног уређења БиХ према Уставу БиХ (Општи оквирни споразум за мир у БиХ – Анекс 4

- Опште карактеристике Босне и Херцеговине као државе (демократска начела, састав, кретање роба, услуга, капитала и лица, главни град, симболи, држављанство);
- Људска права и слободе;
- Надлежност институција БиХ;
- Надлежности ентитета;
- Парламентарна скупштина БиХ (састав, поступци и овлаштења);
- Предсједништво БиХ (избор, мандат и овлаштења);
- Савјет министара БиХ (именовање, мандат, састав, надлежност);
- Уставни суд БиХ (састав и надлежност).

2) Основи уређења Брчко дистрикта БиХ према Статуту Брчко дистрикта БиХ

- Опште одредбе (основни принципи организације Брчко дистрикта БиХ, назив и сједиште, застава и грб, печат, територија, правна способност, писмо и језик и демилитаризација);
- Функције и овлаштења Брчко дистрикта БиХ, сарадња с ентитетима и општинама;
- Становници Брчко дистрикта БиХ (ко се сматра становником Брчко дистрикта БиХ, држављанство, права и обавезе становника Брчко дистрикта БиХ, војна и алтернативна служба);
- Подјела власти и запошљавање у Брчко дистрикту БиХ;
- Скупштина Брчко дистрикта БиХ (надлежност, састав и сазивање, предсједништво Скупштине, кворум и квалификована већина, законодавна функција скупштине);
- Влада Брчко дистрикта БиХ (састав Владе, избор градоначелника и шефова одјељења, одговорност Владе);
- Полиција Брчко дистрикта БиХ (одговорност Полиције и руковођење Полицијом);
- Судови и Јавно тужилаштво Брчко дистрикта БиХ.

3) Основи управног система Брчко дистрикта БиХ

- Оснивање и унутрашња организација органа управе Брчко дистрикта БиХ;
- Послови управе Брчко дистрикта БиХ (извршавање закона и других аката, обављање управног надзора, предлагање и давање препорука из области законодавства, обављање других стручних послова);
- Руковођење органима управе Брчко дистрикта БиХ;
- Однос органа управе према скупштини, градоначелнику и Влади;
- Однос органа управе према предузећима и другим правним лицима и странкама;
- Акти органа управе;
- Инспекцијски надзор (ко може обављати послове инспекцијског надзора, права и обавезе инспектора, опште одредбе о управној инспекцији);

- Средства за рад органа управе; Извршна власт Брчко дистрикта БиХ (ко врши извршну власт Брчко дистрикта БиХ, сједиште, печат градоначелника и шефова одјељења, правна способност и представљање Брчко дистрикта БиХ, избор, оставка и разрјешење градоначелника);
- Надлежности градоначелника;
- Надлежности шефова одјељења;
- Акти градоначелника и шефова одјељења.

b) Правни извори и литература:

- Устав Босне и Херцеговине;
- Статут Брчко дистрикта Босне и Херцеговине (<https://skupstinabd.ba/ba/vazni-dokumenti.html>);
- Закон о јавној управи Брчко дистрикта Босне и Херцеговине (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20Javnoj%20Upрави%20Brc--ko%20Distrikta%20BiH>);
- Закон о Влади Брчко дистрикта БиХ (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20Vladi%20Brс--ko%20distrikta>);
- Литература која се користи за полагање јавног испита и стручног испита у БиХ и ентитетима.

2. ОСНОВИ УПРАВНОГ ПОСТУПКА, ОСНОВИ РАДНИХ ОДНОСА И РАДНИХ ОДНОСА У УПРАВИ

A. УПРАВНИ ПОСТУПАК

а) Градиво:

- Појам, значај и врсте управног поступка;
- Основна начела управног поступка;
- Надлежност;
- Учесници у управном поступку (појам и врсте странака и процесна способност, законски заступник, привремени заступник и пуномоћник);
- Комуникација органа и странака (поднесци, позивање, записник, разгледање списка и обавјештавања о току поступка);
- Достављање и врсте достављања;
- Рокови;
- Поврат у пријашње стање;
- Одржавање реда;
- Трошкови поступка;
- Покретање поступка и захтјеви странака;
- Поступак до доношења рјешења;
- Доказна средства у управном поступку (исправе, свјedoци, вјештаци, изјава странке, тумачи и преводиоци);
- Увиђај;
- Скраћени поступак;
- Посебан испитни поступак;
- Рјешење (облик и саставни дијелови рјешења, дјелимична, допунска и привремена рјешења);
- Рок за доношење рјешења и исправљање грешака у рјешењу;
- Закључак;
- Жалба (право на жалбу, садржај жалбе, рок за жалбу, предавање жалбе, рад првостепеног органа по жалби, рјешење другостепеног органа по жалби, рок за доношење и достављање другостепеног рјешења по жалби);
- Жалба кад првостепено рјешење није донесено (ћутање администрације);
- Обнова поступка;

- Мијењање и поништавање рјешења у вези са управним спором;
- Поништење и укидање по праву надзора; Укидање и мијењање правоснажног рјешења уз пристанак или по захтјеву странке;
- Ванредно укидање рјешења;
- Оглашавање рјешења ништавним;
- Правне посљедице поништавања и укидања рјешења;
- Извршење рјешења и закључака;
- Административно извршење;
- Извршење неновчаних обавеза;
- Извршење ради осигурања и привремени закључак о осигурању.

В. РАДНИ ОДНОСИ

а) Градиво:

- Заснивање радног односа;
- Закључивање уговора о раду;
- Запошљавање малољетника;
- Пробни рад;
- Уговор о раду на неодређено и одређено вријеме;
- Садржај уговора о раду;
- Образовање, оспособљавање и усавршавање;
- Запошљавање приправника;
- Волонтерски рад;
- Радно вријеме;
- Пуно, непуно, скраћено радно вријеме, прековремени рад;
- Прерасподјела радног времена;
- Ноћни рад;
- Паузе, годишњи одмори и одсуства;
- Паузе и годишњи одмори;
- Одсуствовање с посла;
- Заштита запосленог;
- Заштита на раду;
- Заштита малољетника;
- Заштита жена и породилско одсуство;
- Заштита запосленог привремено или трајно неспособног за рад;
- Плате и накнаде плате;
- Изуми и техничка унапређења запосленог;
- Забрана такмичења запосленог с послодавцем;
- Накнада штете;
- Престанак уговора о раду;
- Начин престанка уговора о раду;
- Отказивање уговора о раду;
- Форма и трајање отказног рока;
- Отказ с понудом измијењеног уговора о раду;
- Програм збрињавања вишка запослених;
- Отпремнина;
- Остваривање права и обавеза из радног односа;
- Савјет запослених;
- Колективни уговори;
- Радна књижица.

С. РАДНИ ОДНОСИ У ОРГАНИМА УПРАВЕ БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ

а) Градиво:

- Основни појмови и њихова значења из радних односа у органима управе Брчкодистрикта БиХ;
- Општа начела у раду управе;
- Правила понашања;
- Службеник за етику;
- Права и дужности службеника и намјештеника;
- Права службеника и намјештеника;
- Повреда права службеника и намјештеника;
- Дужности службеника и намјештеника;
- Налози и примјена прописа;
- Дужност одбијања налога;
- Могућност одбијања налога;
- Сукоб интереса;
- Рад под руководством блиског сродника;
- Забрана самосталног обављања привредне и професионалне дјелатности;
- Чланство у управним и надзорним одборима;
- Обављање послова изван радног времена;
- Обављање додатних активности уз накнаду;
- Политичко удруживање и дјеловање;
- Политичко удруживање и дјеловање руководећих службеника и руководећих намјештеника;
- Кандидовање и именовање на јавне функције;
- Подаци о имовини;
- Сукоб интереса у току рада;
- Радна мјеста и класификација;
- Управљање људским ресурсима у државној служби;
- Управљање људским ресурсима у служби;
- План потреба за кадровима;
- Начин попуњавања радних мјеста;
- Начин попуњавања радних мјеста;
- Услови за заснивање радног односа;
- Разматрање кандидата који немају положен испит за рад у органима управе;
- Услови за расписивање конкурса;
- Избор отворене конкуренције и поступак пријема;
- Основ за расписивање интерног огласа или јавног конкурса;
- Отворена конкуренција;
- Попуњавање слободних радних мјеста;
- Одбор за запошљавање;
- Појам и надлежности Одбора за запошљавање;
- Састав Одбора;
- Начин именовања чланова Одбора;
- Именовање привремених чланова Одбора;
- Садржај и објављивање интерног огласа и јавног конкурса;
- Избор и именовање најуспјешнијег кандидата;
- Поништење конкурса;
- Заснивање радног односа;
- Потписивање уговора о раду;
- Рок за доношење акта о именовању и закључивање уговора о раду;
- Рад на одређено вријеме, премјештај и обављање послова изван Брчко дистрикта БиХ, пробни рад;
- Испит за рад у органима управе и стручни испит;
- Испит за рад у органима управе;
- Полагање испита за рад у органима управе;

- Обавезност полагања испита;
- Признавање испита које спроводе институције БиХ и ентитета;
- Стручни испит;
- Приправници и волонтери;
- Пријем приправника;
- Закључивање уговора;
- Праћење и оспособљавање рада приправника, трајање приправничког стажа инастављање рада на неодређено вријеме;
- Плата приправника;
- Стручно усавршавање и образовање;
- Стратегија и потребе за стручним образовањем;
- Средства за стручно образовање;
- Реализација програма стручног усавршавања и образовања;
- Оцјењивање рада;
- Образац за оцјену службеника и намјештеника;
- Посљедице поступка оцјењивања;
- Трајање и услови рада;
- Радно вријеме;
- Рад дужи од пуног радног времена;
- Одмори и одсуства;
- Рад у комисијама;
- Повреде службених дужности, органи за вођење поступка и поступак за утврђивањеповреде службене дужности;
- Одговорност за повреде, врсте повреда службене дужности;
- Лакше и теже повреде службене дужности;
- Органи за вођење поступка;
- Састав дисциплинске комисије;
- Поступак за утврђивање повреде службене дужности;
- Поступак због лакше повреде службене дужности;
- Поступак због теже повреде службене дужности;
- Поступак по жалби;
- Застара покретања и вођење поступка;
- Казне за повреде службене дужности, удаљење из службе и одговорност за штету;
- Престанак радног односа и прекобројност;
- Персонална евиденција;
- Одлучивање о правима, обавезама и одговорностима, заштита права и одлучивање ожалбама;
- Заштита на раду и посебна заштита;
- Заштита службеника и намјештеника;
- Заштита материнства;
- Заштита на раду;
- Посредовање у служби и надзор;
- Подзаконски акти;
- Кодекс понашања за носиоце извршних функција у Брчко дистрикту БиХ;
- Кодекс понашања посланика у Скупштини Брчко дистрикта БиХ;
- Кодекс понашања за јавне службенике и намјештенике у органима управе Брчкодистрикта БиХ.

б) Правни извори и литература

- Закон о управном поступку Брчко дистрикта БиХ (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20upravnom%20postupku%20Brc--ko%20Distrikta%20BiH>);
- Закон о управном поступку Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број: 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16);

- Закон о раду Брчко дистрикта БиХ (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20radu%20Br--ko%20Distrikta%20BiH>);
- Закон о државној служби Брчко дистрикта БиХ (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20drz--avnoj%20sluz--bi>);
- Правилник о оцјењивању (<http://sap.bdbih.gov.ba/content/DownloadAttachment/?id=8079b7e4-6fac-41f1-9db4-068389ed9dbf&langTag=bs>)
- Правилник о стручном усавршавању службеника и намјештеника („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, број: 25/2017)
- Правилник о запошљавању (<http://sap.bdbih.gov.ba/Content/Read/podzakonski-akti>)
- Кодекс понашања посланика у Скупштини Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, <https://skupstinabd.ba/images/dokumenti/ba/kodeks.pdf>
- Закон о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине („Сл. гласник БиХ“ број:12/02, 19/02, 08/03, 35/03, 04/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 50/08 – др. закон, 43/09, 08/10, 40/12 и 93/17).
- Кодекс понашања – брошура;
- Литература која се користи за полагање јавног испита и стручног испита у БиХ интитетима.

3) КАНЦЕЛАРИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ

а) Градиво:

1) *Канцеларијско пословање у органима управе*

- Појам, садржај и значај канцеларијског пословања;
- Начела канцеларијског пословања;
- Врсте службених аката;
- Примање, отварање, прегледање и распоређивање поште;
- Завођење аката у основну евиденцију;
- Евиденција о предметима и актима;
- Достављање аката у рад;
- Развођење аката;
- Роковник предмета, саставни дијелови аката, јединствени класификациони знакови за примјену у канцеларијском пословању;
- Послови у непосредној вези са канцеларијским пословањем;
- Отпремање поште;
- Архива, архивска грађа, заштита и чување предмета у архиви;
- Архивска књига органа управе;
- Овјеравање потписа, рукописа и пријеписа;
- Штамбиљи, печати и жигови;
- Печати органа власти (намјена, облик, садржај, израда, чување и употреба, евиденције, нестанак и израда новог умјесто несталог печата).

2) *Канцеларијско пословање у редовним судовима:*

- Послови судске управе;
- Судска писарница;
- Поступање с писменима упућеним суду;
- Рад по примљеним писменима у судској писарници;
- Рад писарнице послуже донесених судских одлука;
- Уписници, именици и помоћне књиге;
- Овјеравање потписа, рукописа и преписа;
- Основни појмови о судским таксама;

- Стављање предмета у архиву и чување архивског материјала.

3) *Канцеларијско пословање у јавном тужилаштву:*

- Поступак с писменима упућеним јавном тужилаштву;
- Руковање предметима, помоћним књигама и роковницима;
- Уписници, помоћне књиге и друге евиденције;
- Руковање стварима од вриједности;
- Рад писарнице послје довршења рада по предметима;
- Стављање предмета у архиву и чување архивског материјала.

б) Правни извори и литература:

- Одлука о канцеларијском пословању министарстава, служби, институција и других органа Савјета министара БиХ („Службени гласник БиХ“, број: 21/01 и 21/03);
- Упутство о начину вршења канцеларијског пословања у институцијама Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 74/14);
- Уредба о канцеларијском пословању („Службене новине Федерације БиХ“, број 20/98);
- Упутство о начину вршења канцеларијског пословања у органима управе и службама за управу Федерације БиХ („Службене новине Федерације БиХ“, број: 30/98 и 49/98);
- Уредба о канцеларијском пословању републичких органа управе („Службени гласник Републике Српске“, број: 1/04 и 13/07);
- Упутство о спровођењу канцеларијског пословања републичких органа управе („Службени гласник Републике Српске“, број: 31/05, 5/06 и 10/07);
- Закон о архивској грађи и архиву Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 16/01);
- Закон о архивској дјелатности Брчко дистрикта БиХ (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20arhivskoj%20djelatnosti>);
- Закон о овјеравању потписа, рукописа и преписа („Службени лист СР БиХ“, број: 37/7, 39/75 и 42/89);
- Закон о овјери потписа и рукописа Брчко дистрикта БиХ (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20ovjeri%20potpisa%20i%20rukopisa>);
- Закон о печату институција Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број: 12/98, 14/03 и 62/11);
- Упутство о начину израде, чувања вођења евиденције и уништавања печата институција Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број: 12/98, 14/03 и 62/11);
- Закон о печату Брчко дистрикта БиХ (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20pec--atu%20Brc--ko%20Distrikta%20BiH>);
- Закон о административним таксама Брчко дистрикта БиХ (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20administrativni%20taksama%20Brc--ko%20distrikta>);
- Закон о судским таксама Брчко дистрикта БиХ (<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20sudskim%20taksama%20Brc--ko%20Distrikta%20BiH>);
- Литература која се користи за полагање јавног испита и стручног испита у БиХ и ентитетима.

